

DEBRECZENI FÜGGETLEN ÚJSÁG

ELŐFIZETESI ÁR: HELYBEN: 1 ÓRA 1 KORONA, NEGYEDÉVRE 3 KORONA, VIDÉKEN EGY ÓRA 1 KORONA 50 FILLÉR, NEGYEDÉVRE 4 KORONA 50 FILLÉR

PÁRTOKTÓL FÜGGETLEN
POLITIKAI NAPILAP

FELELŐS SZERKESZTŐ: DR. HEGEDŰS LORANT
KIADÓTULAJDONOSOK: HOFFMANN ÉS KRONOVITZ
SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL: PIAC-UTCA 48

Előnyomulásunk Lemberg felé

Osapataink bevonultak Samborba — A Magiera vidéken 1000 orosz elfogtunk, 7 ágyut és 11 gépfegyvert zsákmányoltunk — Ujabb sikereink Kolomea fölött — A németek Kielcétől északra előnyomultak

A Salandra-kormány helyén marad

Galíciai offenzívánk a kezdet nagyszerű lendületével, nem lankadó energiával folyik az összes arcvonalakon. Azok a seregeink, melyek Tarnow bevétele után robtak előre a Rudnik—Przemysl vonalra, elsöpörték utjukból azokat az orosz utóvédeket, melyek a *San alsó folyásán* kísérelték meg feltartóztatásukat és a folyó tulsó partjára vetették őket. Győzelmes harcokban folytatja előnyomulását az Uzsoktól kiindult hadseregünk is, amely a *Magiera-magaslatokért* vívott csatákban 1000 oroszot elfogott, 7 ágyut és 11 gépfegyvert zsákmányolt és győzelmének jutalmát abban nyerte el, hogy birtokába vette Sambor városát. E város elfoglalásával Lemberg felé való előnyomulásunkról beszélni nem mondható korainak. Offenzívánk területhódítása, miután Sambor a miénk lett, fölülmulja októberi hadműveleteink eredményét, mert akkor tudvalevően csak Sary Samborig juthattunk el.

Orosz-Lengyelországban ezalatt állandó sikerrel operálnak a Dankl- és Woysch seregek, melyek a *Pilica* és a *Visztula* között mind nagyobb területet hajtanak hatalmuk alá. — Mindezen nagyszerű sikereinket nem képesek ellensúlyozni az oroszok a szélső szárnyakon makacsul megismételt offenzív próbálkozásaikkal: *Kolomea* fölött újabb kudarcok érték és Kurlandban, meg a *Njemen-vonalon* sem voltak képesek eredményhez jutni.

Mai távirataink a háboru eseményeiről itt következnek:

Höfer jelentése

Budapest, május 16. (Miniszterelnökség sajtóosztálya.) Hivatalos jelentés a főhadiszállásról.

Orosz-Lengyelországban a szövetséges haderők az alsó *Pilicától* délre folytatják az üldözést. A kielcei hegyvidéket a *Kamienna* felső folyásáig az ellenségtől megtisztítottuk és a *Visztula* mentén a *Klimantowtól* északra eső magaslatokig haladtunk előre.

A *rudnik—przemysli San-vonalon* utóvédeket a folyó nyugati partjáról visszavettünk, miközben sok foglyot szereztünk.

Az *Erdős Kárpátokból* előretört hadseregek folytatják előnyomulásukat. A *Magiera-magaslat* vidékén tegnap egy erős

orosz utóvédet szétszórtunk. 7 ágyut és 11 gépfegyvert zsákmányoltunk és több mint 1000 oroszot elfogtunk. Csapatunk délelőtti zeneszó mellett, a lakosság örömujjongása közt bevonultak Samborba.

Délkelet-Galiciában *Kolomeától* északra az oroszok újabb támadásait visszavertük és az ellenségtől egy támaszpontot elragadtunk. A *Pruth* mentén lefelé a határig aránylag nyugalom van.

HÖFER altábornagy,
a vezérkar főnökének helyettese.

A Stryj—Stanislaw vonalon

Berlin, május 16. (Magyar Távirati Iroda.) A nagy vezérkar jelenti a délkeleti hadszínterről:

A *Pilica* és a *Visztula* között, valamint a *Stryj—Stanislaw-i* arcvonalon a szövetségesek tovább nyomulnak előre.

Az alsó *Sannál*, *Przemysltől* lefelé az ellenség ellenállást fejt ki.

Przemysl körülvétele

Eperjes, május 16. (M—g.) Csapatunk tegnap *Chyrowot* és *Sambort* elfoglalták. Ezzel tehát *Przemyslt* északi, nyugati és déli irányból körülvártuk.

Mi van Dimitriew Ratkoval?

A *Keleti Értesítő* jelenti: Amikor galíciai győzelmünk híre *Szófiába* érkezett, az ottani *Kambana* című lap szerkesztősége a következő táviratban üdvözölte az osztrák-magyar főhadiszállást:

„Fogadják nagy győzelmükhöz legőszintébb szerencsekívánatainkat. Kérjük önöket, ha tehetik, közöljék velünk, mi történt a drága *Dimitriew Ratko* tábornokkal?”

A főhadiszállás a következő táviratban válaszolt:

Fogadják köszönetünket a győzelmünk alkalmából küldött gratulációért. Biztos tudomásunk van róla, hogy *Dimitriew Ratko* tábornok szerencsésen elszökött *Jasloból*.

A cs. és kir. főhadiszállás.

A *Kambana* tudvalevően, amikor *Dimitriew Ratko* mint aktív pétérvári követ följánlotta szolgálatait az orosz hadvezetőségnek, követelte, hogy *Dimitriew* ellen hazaárulás miatt indítsák meg az eljárást, ami később meg is történt.

A harcok Kurlandban és a Njemen vonalon

Berlin, május 16. (Magyar Távirati Iroda.) A nagy vezérkar jelenti a keleti hadszínterről:

Szawlenál az oroszok előretörését visszavertük.

Az alsó *Dubissa* mentén egy kisebb csapatunk az orosz tulerő elől kitért. 2 ágyut veszítettünk. *Ejragolanál* az oroszokat visszavertük.

Az *Omulew* jobb- és bal partján az oroszoknak erős támadását visszavertük.

A belga-francia harctér

Berlin, május 16. (Magyar Távirati Iroda.) A nagy vezérkar jelenti a nyugati hadszínterről:

Yperntől északra a négeres veszteségeikre való tekintet nélkül támadtak *Steenstraat* és *Het Sas* körüli hadállásaink ellen. *Neuwe Chapellenél* az angolok heves támadását visszavertük.

Lorettonál és *Soucheznel* a franciák támadása tüzelésünkben összeomlott.

Az *Argonneoktól* nyugatra birtokunkba vettük a 600 méter hosszú és 200 méter mély, erős francia hadállást, azt három éjjeli támadással szemben megtartottuk és az ellenségnek súlyos veszteségeket okoztunk.

A *Maas* és a *Mosel* között tüzéségi harcok voltak.

Német buvárhajók a Földközi-tengeren

Athén, május 16. (Magyar Távirati Iroda.) Az itteni angol követ a *Dardanellákat* ostromló angol-francia hajóhadak parancsonkságától azt az értesítést kapta, hogy a *Földközi-tengeren* német buvárhajók cirkálnak. Ugyanilyen jelentés érkezett *Emboca* szigetéről is.

Nagy sztrájk Londonban

Rotterdam, május 16. (M—g.) Londonban nagyobb sztrájk tört ki. A sztrájkrol még hiányoznak a részletek.

Olaszország

Az olaszországi válság a mai napon meglepő fordulathoz érkezett. A király nem fogadta el a Salandra-kormány lemondását s a király döntése folytán a Salandra-kabinet tovább is helyén marad.

Mint ismeretes, Salandra három nappal ezelőtt azzal az indokolással ajánlotta föl demisszióját a királynak, hogy nem támaszkodik az összes pártok egyetértő támogatására, a mire pedig a mostani rendkívül kritikus időben, amikor Olaszország jövő sorsáról kell határozni, a kormánynak föltétlenül szüksége van. A három nap óta lefolyt események — mint tudjuk — nem változtattak a Salandra-kormány helyzetén, amelyet önmaga tarthatatlannak ítél, hiszen azok az államférfiak, a kik mint a jövő kormány vezére és tagjai számba jöhettek, Olaszország külpolitikájának egészen más irányt óhajtottak szabni, mint amilyenben azt a Salandra-kabinet külügyminisztere: Sonnino vezette. Ezek az államférfiak pedig jelentékeny pártra támaszkodnak s azok a csoportok, amelyek őket követik, együttvéve a parlament többségét alkotják. Hogy Giolitti, Marcora, Caracano és a többiek, akiket a parlamenti erőviszonyok számbavételével mint a jövő férfait lehetett tekinteni, nem vállalkoztak a király által nekik adott megbízásra s hogy a régi Salandra-kabinet, amely a békebarát Giolitti-párt támogatását tovább nem remélhetvén, a parlamentben való kisebbsége dacára is helyén marad, azt annak minden képzeletet fölülmuló terrornak kell tulajdonítani, melylyel a francia és angol pénzen élő római és milanoi sajtó s e sajtó által félrevezetett utca a békebarát politikával szemben fellépett.

De bármennyire komolyra fordult is a helyzet a Salandra-kormány maradását következtében, mégsem kell föladni a reményt, hogy azok a felhők, amelyek az olaszországi láthatár fölött összegyűltek, nem fognak vérvizatarban kitörni. A döntő szót a három nap elteltével, május 20-án összeülő parlament van hivatva kimondani. Minden attól függ, vajjon az entente által hizlalt sajtónak s a Róma, Milano, Firenze és Nápoly utcáin hömpölygő mobnak lesz-e annyi hatalma, hogy elhallgattassa azt a parlamenti többséget, amely vissza akarja tartani Olaszországot az örvény széléről.

Távirataink az olasz válságról itt következők:

A Salandra-kormány marad

Róma, május 16. Rómában tovább folytak a kormányalakításra vonatkozó tanácskozások. Giolitti mellett, aki egyáltalában nem tolakodik az új miniszteriumba való belépéssel, továbbá a kamara elnöke: Marcora mellett Salandrát is emlegetik. A római kabinet eddigi főnöke a saját személyét illetőleg szabadon tartotta magát minden politikai angazsmántól s így abban a helyzetben van, hogy ismét átveheti a miniszteriumnak a parlament és a király által kívánt módon való vezetését. Sonnino ellenben, mint Olaszország külpolitikájának vezetője, nem jöhet számításba.

Róma, május 16. (Magyar Távirati Iroda.) A Stefani-ügynökség jelenti:

A király nem fogadta el a Salandra-kormány lemondását. A király döntése következtében az egész Salandra-kabinet helyén marad.

Berlin, május 16. A Vossische Zeitung esti kiadása a következő táviratot közli Milánóból:

Marcora legutóbb beleegyezett ugyan, hogy egy ugynevezett kiengesztelő kabinetet alakítson, amelyben úgy Salandra, mint Giolitti helyet foglaltak volna, de ez a kabinet nem jött létre. Giolitti ugyanis vonakodott részt venni bárminő kabinetben. Ezután — mint hírlík — a király Salandrát akarta megbízni a kormányalakítással, Salandra azonban azt a föltételt állította föl, hogy Sonnino vagy egy másik személyiség, aki Sonnino programját helyesli, vegye át a külügyi tárcát.

Este hét óra felé arról értesültek, hogy a király hivatalosan Salandrát bizta meg az új kabinet megalakításával, valamivel később pedig az a hír érkezett, hogy a király az eddigi kabinet lemondását elutasította.

A király elhatározása, amely összes tanácsadóinak, Giolittinak és a két kamarai elnököknek (tehát Marcorának is) a tanácsára történt, Rómában és Milánóban nagy örömmüjögést keltett. — Jól értesült körök azt állítják, hogy Salandra semmi áron sem akar megválni Sonninótól és az új kabinetben csak őt fogadja el külügyminiszterül.

Eddig szól a milanoi távirat, amely teljesen zavaros hatást kelt. Kevésbé valószínűnek hangzik, mert berlini vezető helyen tegnap este már tudniok kellett volna a döntést és itt csak annyiról tudtak, hogy Marcora, valamint Carcano is visszaléptek.

Az összes szocialista- és munkás-egyesületek elhatározták az általános sztrájkot, amely mindaddig fog tartani, míg a háborus zürzavar végleg el nem csöndesül s amíg a háborus veszedelem el nem múlik.

A hangulat Párisban

Genf, május 16. Delcassé külügyminiszter tegnap este megígérte a párisi sajtónak, hogy az Olaszországnak a hármass ententehez való viszonyáról külföldön elterjedt hírek dögében közleményt fog átadni, de éjfél tájban az olasz válságra hivatkozva elhalasztotta a közleményt. A vezető párisi lapok kikelnek az olasz belpolitikára gyakorolt külföldi befolyások ellen, de izgatásait a Giolitti-párt ellen és még a dinasztikus érdekeket is érintő megfélemlítő kísérleteiket tovább is folytatják. A párisi külügyi hivatal és az angol követség abban a meggyőződésben vannak, hogy Salandra és Sonnino meg fogják tartani a kabinet vezetését s hogy a szélső baloldalt Bisso latinak a kabinetbe való bevonásával meg fogják nyerni a kamara elnapolása számára.

A háboruspárt tüntetése

Chiasso, május 16. A Popolo d' Italia tegnapi számában egyenes forradalmi felhívást közöl, amely azt mondja, hogy a haza történelmének legborzasztóbb válságát átéljük: vagy nem lesz Európa népei között, vagy a szégyen és gyalázat örvényébe bukkik.

Milano népe az utcákon hömpölyög és ezt kiáltozza: Háboru vagy köztársaság! Ezt a fanatikus örült felhívást a republikánusok milánói csoportja és pedig Chiesa, Caffa, Mussolini és mások is aláírták.

Chiasso, május 16. Amikor szombaton reggel Marcora megbízatásának híre Milánóban ismeretes lett, egy csoport ezzel a kiáltással: „Le Giolitti barátjával!” Marcora lakása elé vonult, de a katonai kordon feltartóztatta.

Berlin, május 16. (Magyar Távirati Iroda.) A Wolff-ügynökség jelenti Rómából:

Tegnap folytatódtek a háborus tüntetések, amelyek forradalmi jelleget öltöttek. A tüntetők Németországot gyalázva vonultak végig az utcákon. Különösen dühösen demonstráltak Giolitti ellen és azt hangoztatták, hogy Giolitti eladta magát Németországnak. Bülow herceg német nagykövete „Pereat!”-ot kiáltottak. Késő este, D'Annunzióknak a színházban tartott előadása után kiujultak a tüntetések, amelyek komoly rendezavarásokká fajultak. Nápolyból és Firenzéből szintén jelentések érkeztek tüntetésekről, ugyszintén Milánóból, ahol a demonstráció különösen nagyarányú volt.

Légberöplött löporraktár

Milano, május 16. (Magyar Távirati Iroda.) Carapagnában a löporraktár levegőbe repült. Valószínűnek tartják, hogy a löporraktárt felrobbantották. A halottak és a sebesültek száma még ismeretlen.

A portugál forradalom

Madrid, május 16. (Magyar Távirati Iroda.) A belügyminiszteriumba érkezett hírek szerint Portugáliában a helyzet igen komoly. A vasuti összeköttetés a szomszédos országgal megszakadt. Lisszabonban proklamálták a kommünt. A csapatok képtelenek elnyomni a mozgalmat.

Rotterdam, május 16. (Magyar Távirati Iroda.) A portugál flotta bombázta Lisszabont. A városban sokan meghaltak. A „Vasco di Gama” cirkáló parancsnokát meggyilkolták.

Madrid, május 16. (Magyar Távirati Iroda.) A portugál hajóhad magához ragadta a forradalom vezetését. A flotta Tejonál fölfelődött és erősen bombázta Lisszabont. — A kár nagy.

Madrid, május 16. (Magyar Távirati Iroda.) Szikratávíron jelentik: Lisszabon helyőrsége hű maradt a köztársaság elnökéhez. Lisszabonban sikerült elnyomni a forradalmat. Martino Lima átvette a köztársasági csapatok vezetését.

— A trónörökös a királynál. Bécsből táviratozzák: Károly Ferenc József főherceg trónörökös ma délelőtt a harctérről ide érkezett, hogy a királynak jelentést tegyen a harctéri helyzetről.

URANIA

Debrecen legyűbért, legelőkeltebb hangja
EGYHÁZ - TER. — TELEFON 12-51

Hétfőn — Kedden
május 17-én és 18-án

NORDISK FILM!

AZ IDEG-EMBER.

Dráma 3 felvonásban.
16 esztendő egy kártyás életéből.

MARKOTÁNYOS NŐ.

Vígjáték 3 felvonásban.

A HÁBORUS BERLIN.

Aktuális.

Előadások kezdete 5 órakor rendez helyárral.
Folytatásos bemutató.

Magyar Nők Korona-Alapja

A honvédelmi miniszterium *Hadsegélyző Hivatala* a vitéz katonáink özvegyei és árvái érdekében a háború kitörése óta folytatott humanitárius munkájába aktív munkatársul kívánja bevonni a magyar női társadalmat. Az eddigi gyűjtés eredményétől teljesen külön álló alapot óhajt teremteni a Hadsegélyző Hivatal. Az özvegyek és árvák életbevágóan fontos érdekeinek felkarolására

Magyar Nők Korona-Alapja

néven indul hódító utjára ez a nemes és szép akció, mely méltó kifejezője lesz a magyar társadalom asszonyai és leányai példátlan nagylelkiségének, a nagy idők szellemétől való ihlettségének és igaz hazafiságának.

Az akció országos jellegű, nem maradhat ki abból egyetlen magyar asszony, egyetlen magyar leány sem. A Magyar Nők Korona-Alapjának tagjává válik mindenki, aki legalább egy (1) korona adománnyal járul az alaphoz. Legyen ez az új alap minél hatalmasabb, hadd lássa mindenki, hogy a magyar nő méltó az ő páratlanul álló jó híréhez, hadd igazolják a tények, hogy a magyar nőt a jótékonyosság szolgálatában sem lehet fölülmulni.

Akik a Magyar Nők Korona-Alapjához egy (1) koronás adományaikkal nagylelkűen hozzájárulnak: művészi emlék-szelvényt kapnak. Hogy e nemes mozgalom minél szélesebb körben elterjedjen, a magyar női társadalom vezetői tagjai egy nagyválasztmány keretében csoportosultak. Ők veszik kezükbe ennek a gyönyörű akciónak az intézését. A nagyválasztmány Budapesten alakul meg, mintegy központi szerveként az egész magyarországi országos mozgalomnak, de már a legközelebbi időben az ország minden városában és községében is *hadsegélyező hölgy-bizottságok* alakulnak, programjukba véve a koronás emlékszelvények árusítását. Nincs kétség aziránt, hogy e hölgy-bizottságok a legélénkebb agítációt fogják kifejteni a hősök özvegyei és árvái érdekében.

Az emlékszelvény-fűzetekért (a 20 korona) vagy az egyes szelvényekért (a 1 korona) a Hadsegélyző Hivatalhoz (Budapest, képviselőház épülete) kell fordulni, e szelvény-fűzetek Budapesten a nagyválasztmány tagjainál, továbbá a tiszti kaszinó (Váci-utca 38.) második emeletén és a Kossuth Lajos-utca 20. szám alatt levő persely-osztályban, vidéken pedig a hadsegélyező hölgy-bizottságoknál s azok tagjainál is kaphatók.

A Magyar Nők Korona-Alapjának nagyválasztmányában a következők foglalnak helyet: gróf Almásy Györgyné, gróf Andrassy Gyuláné, gróf Apponyi Albertné, gróf Apponyi Sándorné, Balázs Györgyné, Bárczy Istvánné, Balogh Jenőné, gróf Batthyány Lajosné, özv. Báthory Nándorné, Benedek Sándorné, Berzeviczy Albertné, gróf Bethlen Istvánné, dr. Boda Dezsőné, Csanády Frigyesné, gróf Csekonics Endréné, báró Dániel Gáborné, gróf Desseffy Emilné, Drasche-Lázár Alfrédné, domonyi Domony Mórné, gróf Edelsheim-Gyulay Lipótné, özv. Elek Pálné, jánosi Engel Gyuláné, gróf Esterházy Erzsébet, gróf Esterházy Emmi, Farkas Edith, báró Fejérváry Imréné, Fernbach Károlyné, Follért Károlyné, báró Ghillány Imréné, báró Groedel Arminné, dr. Grósz Emilné, báró Guttmann Lilly, báró Guttmann Vilmosné, gróf Hadik-Barkóczy Endréné, gróf Haller Györgyné, özv. Hampel Józsefné Pulszky Polixena, báró Harkányi Jánosné, báró Hazai Samuné, Hennyey Vilmosné, dr. Hermann Béláné, Hollán Sándorné, báró Herzog Mórné, özv. Hieronymi Károlyné, dr. Ilosvay Lajosné, dr. Jankovich Béláné, Jeszenszky Sándorné, báró Jósika Samuné, Josipovich Gézáné, Kálmán Gusztávné, gróf Károlyi Gyuláné, báró Karg Jánosné, ivándi Karátsón Lajosné, gróf Karácsonyi Jenőné, Kelen Bélané, gróf Kuen-Héderváry Károlyné, Kirchner Hermanné, báró Kornfeld Mórné, Lánchy Leóné, dr. Lers Vilmosné, Lónyay Sándorné, Lukács Györgyné, Madarassy Gáborné, gróf Mailáth Józsefné, gróf Marenzi Ferencné, gróf Mikes Arminné, dr. Némethy Károlyné, Molnár Viktorné, özv. dr. Neumann Arminné, báró Orosdy Fülöpné, özv. örgróf Pallavicini Edéné, gróf Pejacsevich Jolán, Pe-

kár Gyuláné, ifj. báró Perényi Zsigmondné, gróf Ráday Gedeonné, báró Révay Simonné, Rosenberg Augusta, Sándor Jánosné, gróf Semsey Lászlóné, dr. Semmyey Józsefné, dr. Simon Elemérné, gróf Szapáry Emmi, szeverini Sorsich Béláné, gróf Széchenyi Emilné, Szász-Schwartz Gusztávné, Tóry Gusztávné, Vadász Lipótné, gróf Wilczek Frigyesné, özv. báró Vécsey Józsefné, Wllessis Gyuláné, gróf Zichy Rafaelné, sáromberki Ziegler Károlyné, gróf Zichy Jánosné.

A hadikölcsön és a rekvirálás révén kifizetésre kerülő pénzösszegek

A második hadikölcsön kibocsátásánál is a pénzügyi kormány előtt egyik főcélként lebegett, hogy a feltételeknek kedvező megállapításával és jelentős kedvezmények nyújtásával főleg a kamatoztatás nélkül heverő tőkéket mozgósítsa és a hadikölcsönbe való bevonás révén termékenyítő gazdasági funkcióra bírja.

Rendszerint a gazdaságilag meddő tőkék számát szaporítják a katonai rekvirálás során kifizetésre kerülő vételári összegek és térítési díjak is. A rekvirálás által érintett gazdálkodók és fuvarosok ugyanis a katonai célokra átvett lovakért, vágómarhákat és járműveikért, nemkülönben a katonaság részére szállított terményekért a legtöbb esetben a forgalmi árnál jóval magasabb vételárt, illetve térítési díjat kapnak egyszerre kézhez. E nagy összegekkel a háborús viszonyok miatt rendszerint nem tudnak mihez fogni. Új lovak, új marhaállomány beszerzését a magas árakra való tekintettel halogatják, avagy a kézhez kapott nagy összegeket ily célra csak részben és csak a legszükségesebb pótlásokra használják fel. Sokan vannak, akik rossz szokásból, avagy bizalmatlanságból attól is huzódnak, hogy a rekvirálásból eredő pénzt a takarékra bízzák és így nem marad más hátra, mint az asztal, meg a ládafia, amelyben ilyenkor igen jelentékeny tőkék rejtőzködnek el teljesen haszonvétenül. Az egyszerre kézhez kapott, és rendelkezésre álló sok pénz könnyelmű és haszontalan költsékezésre csábít. Ez az állapot nyilvánvalóan nagy közgazdasági hátránnyal jár és a kamatjövedelem elmaradása folytán jelentékenyen megkárosítja magukat a gazdálkodókat is, fuvarosokat is. A most kibocsátásra kerülő második hadikölcsön szinte kínálkozik arra, hogy általa ennek a gazdaságilag káros állapotnak véget vessünk.

Már az első hadikölcsön kibocsátásakor sikerült széles néprétegek körében ismertté és népszerűvé tenni az állami járadékot. A tájékozatlanság és bizalmatlanság szülte idegenkedés tehát meg van törve és legszebb sikerrel kecsegtet, ha a megkezdett nyomon tovább haladva, a hadikölcsön kötvények népszerűsítése révén az állami járadéknak a nemzet széles rétegeiben olyan piacot biztosítunk, mint a haladott nyugati országokban. Feladatunkat megkönnyíti az a most már köztudatba átment igazság, hogy a hadikölcsön kötvényei feltétlenül biztos és minden egyéb reális gyümölcsötzetésnél nagyobb kamatjövedelmet nyújtanak és emellett a legcélszerűbb tőke elhelyezésésként jelentkeznek, mert e kötvényekre a névérték 75 százaléka erejéig előnyös feltételek mellett bármikor könnyen lehet kölcsönt szerezni. Minden tényezőnek tehát s elsősorban az ily bevételekről tudomással bíró és a népkel közvetlenül érintkező jegyzőknek kell hatni arra, hogy a rekvirálásból eredő heverő tőkék hadikölcsönkötvények jegyzésére fordítottassanak s így a nemzeti védelem nagy ügyén kívül a gazdaságosság elvét is szolgálják.

HIREK

— **Trstyánszky százados kitiűntetése.** A király az ellenség előtt tanusított vitéz és eredményteljes magatartásának elismeréséül Trstyánszky Ödön 3. honvédgyalozezredbeli századosnak a hadidiszitményes 3. osztályu vaskoronarendet díjmentesen adományozta.

— **Hercegi vendégek a Hortobágyon.** — Fenséges látogatói lesznek holnap, hétfőn a Hortobágy-pusztának. — Lichteinstein herceg és Dom Miguel braganzai herceg, akik ezidőszert Debrecenben tartózkodnak, meg fogják tekinteni a hirneves magyar pusztát. A hercegek hétfőn reggel 6 és 7 óra között indulnak a városházáról a kirándulásra. A városi tanács négy- és kétfogatu kocsit bocsátott az előkelő vendégek rendelkezésére, akiket a Hortobágyon Nagy Sándor irátai biztos fog kalauzolni. A hercegeket magyaros villásreggelivel várják a hortobágyi csárdában.

— **Katonai kinevezések.** A király kinevezte főhadnagygyá Rakovszky György 7. huszárezredbeli hadnagyot; tartalékos főhadnagyokká: Szunyoghi Szunyogh Zoltán, Kászominperfalvai Balási József 7. huszárezredbeli tartalékos hadnagyokat; tartalékos hadnagyokká Szentandrási Joanovich Emil 8. huszárezredbeli tartalékos zászlóst a 7. huszárezredbe és tiszaujhelyi Ujhelyi Kornél 7. huszárezredbeli tartalékos zászlóst.

— **Kevertlenül adják a lisztet.** Megirtuk, hogy a város polgármestere felterjesztést intézett a földmivelésügyi miniszterhez, amelyben felhatalmazást kért arra, hogy a lisztet kevertlenül szolgáltatassák ki a lakosságnak. Ez a felhatalmazás ma megérkezett s a polgármester haladéktalanul intézkedni fog, hogy a lisztet kevertlenül kapja a közönség, amely csak örülni fog ennek, mert a tengerivel kevert kenyérlisztből nem lehetett jó kenyeret sütni, mint hogy a tengeri lisztet külön kell előkészíteni kenyértésztához. Így most már módjában lesz a lakosságnak a kevertlenül, de természetesen az eddigi keverési arányban kiszolgáltatandó lisztből jó kenyeret készíteni.

— **Levél az orosz fogságból.** Réthi Sándor, a 11. honvéd gyalozezred tizedese, aki-nek szülei Debrecenben laknak, Przemysl védőseregében küzdött. A vár eleste óta nem hallatott hirt magáról és a szülői már aggódni kezdtek sorsa miatt. Most azonban mégis megjött a levél a szülőknél a Vörös Kereszt-től. Ez a levél, amelyet Réthi Sándor Boponcs orosz városból április 14-iki dátummal küldött a bécsi Vörös Kereszt igazgatóságának, következően hangzik: „Tisztelt Igazgatóság! Kérem, sziveskedjenek értesíteni, szüleit, hogy március 22. óta Przemysl védőseregével együtt orosz fogságban vagyok. Néhány napja Boponcs városban vagyok és a napokban innen tovább szállítanak. Ha rendeltési helyemre érkezem, meg fogom adni pontos címetet. Fáradtságát, hálásan köszönöm és vagyok kiváló tisztelettel Réthi Sándor.”

— **Egy légionista tiszt kivégzése.** Királyunknak az az emlékezetes rendelkezése, a melylyel a lengyel légiót hadseregünk szerves részének ismerte el és jelentette ki, az orosz hadvezetőséget nem akadályozta abban, hogy légionistákkal tovább is úgy ne bánják el, mint ahogyan a rablógylkosokkal szokás. A Nowa Reforma című lap újabb bizonyítást közöl arról, hogy az oroszok máig sem szakítottak ezzel a barbár eljárással. Az említett lap orosz hivatalos írást tesz közzé, mely Tarnowban kelt s szó szerint így hangzik:

Hirdetés, január 25-én bírósági ítélet alapján, *kötéllel kivégezték* hazaárulás miatt *Kaschubski* varsói lengyelt, orosz alattvalót. — Kaschubski megvetve államának és hazájának Lengyelországnak érdekeit, legionáriusnak beállott az osztrák és magyar hadseregbe és Lengyelország határán több ütközetben részt vett ellenünk, együtt dolgozva a fölfegyverzett német birodalmi erővel. Kaschubski azzal, hogy fegyvert emelt ellenünk, vétkezett hazája szentsége ellen. Kaschubski hitlen volt és árulója honfitársainak — a lengyeleknek.

Mint a Nowa Reform írja, fogságában rá akarták venni a legionista tisztet, hogy folyamodjék kegyelemért a cárhoz, mivel azonban a hőselkü lengyel ezt megtagadta, január hó 25-én kivégezték. — Jellemző az orosz kétszínűsége, hogy ebben az ítéletben is a lengyel érdekek védőjeként akarnak szerepelni, holott nyilvánvaló, hogy ami ellen Kaschubski csatázott, az nem a szabad Lengyelország ideálja, hanem az orosz rabszolgaság.

— **Helyettesítés.** Domahidy Elemér főispán az elhunyt Gerő Dániel városi állatorvos hivatali teendőinek ellátásával egyelőre Reitz János törvényhatósági főállatorvost bízta meg.

— **Désy Zoltán emléke Marosvásárhely.** Marosvásárhelyről jelentik: A polgárság körében mozgalom indult meg, hogy a hősi halált halt *Désy Zoltán*nak emlékét *ércszoborral* örökítsék meg, amelyet a református kollégium előtt levő parkban állítanának föl. Erre a célra már érkeztek önkéntes adományok. A vármegye törvényhatósági bizottságának legközelebb megtartandó tavaszi közgyűlésén indítványozni fogják, hogy *Désy Zoltán*nak, a megye egykori alispánjának emlékét a megye közönsége méltó módon örökítse meg. A marosvásárhelyi 22. honvédegyezred tisztikara is a maga körében gyűjtést indított, hogy plakettel örökítse meg *Désy* emlékét.

— **Signum laudis.** A király megparancsolta, hogy a legfelső dicsérő elismerés újlágtul adassék *Jakubik József* 39. gyalogezredbeli tartalékos hadnagynak az ellenség szemében eredményes magatartásáért; továbbá hogy a legfelső dicsérő elismerés újlágtul adassék *Pintér Ferenc, Gustovic Artur* 39. gyalogezredbeli főhadnagyoknak az ellenség szemében vitéz magatartásukért; ns. *Tornyos Ödön* 39. gyalogezredbeli századosnak az ellenséggel szemben kitűnő szolgálataért.

— **Hogy élnek Przemysl hősei az orosz hadifogságban?** Nagyváradról jelenti tudósítónk: A 2. honvédegyezred egyik századosa, aki *Przemysl* átadásakor esett hadifogságba, érdekes levelet írt Nagyváradon tartózkodó feleségének *Kazánból*, az orosz városból, ahova több tisztársával ideiglenesen internáltak.

... Tizennégy napi utazás után — írja többek közt — néhány tisztársammal az ezredből egy hét óta itt pihenjük ki fáradalmainkat *Kazánban*, ebben a nagy városban, mely nem messze van ázsiai Oroszország határától. Az idő enyhe, szelid, meleg, esti nyolc óráig sétálhatunk. Szállodában lakunk, mintegy nyolc-tizen, egy-egy szobában egy vagy kettő, a tisztiszolgák a földszinten egy teremben vannak elkvartélyozva. Este még fűtenek, ami pedig már egészen fölösleges. Az időt eltöltjük azzal, hogy egymást látogatjuk, aztán sétálunk a korzón. Az első napokban nagyon megbámultak, de most már megszokták bennünket. Sokfélét bevásároltunk arra az esetre, ha valami kis faluba kerülünk állandó tartózkodásra. Vacsoránk teából, vajból, hideg felvágottból áll. Regge-

lire tejet, kávét vagy csokoládét iszunk, déli menünk: leves, hus, sült, sütemény és gyümölcs. Sok török édességet kapni itt. Tíz darab kis alma 30 kopek, a nagyobbakból 60 kopek. Pénzünket be kell váltanunk, amivel nagy veszteséget szenvedünk, minden száz koronáért csak harminckét rubelt adnak.

Általában jól bánnak velünk. Most csak valami jó helyet jelöljenek ki tartózkodásul. Hat-nyolc tisztánál több nem kerül egy faluba. Saját költségen kell élnünk. A fizetés, amit itt kapunk, nem valami sok, 50 rubel, azonkívül 12 rubel lakpénzt, úgy, hogy szépen rá fogunk fizetni.

— **Jótekonysági házi perselyek.** A Hadsegélyző Hivatal házi családi perselyeket hozott forgalomba, hogy módot nyújtson mindenki hazafias kötelessége teljesítésére. — E kis perselyek tartalmát a háboruban elesett hősök özvegyeinek és árváinak, valamint a rokkanttá lett katonák támogatására fordítják. Ha mindenki bedobja fölösleges fillereit e családi perselyekbe, hozzájárul a hadsegélyezés nagy és magasatos feladatának megvalósításához. Minden fillerre szükség van! A családi gyűjtőperselyeket a Hadsegélyző Hivatalnak a Kossuth Lajos-utca 20. szám alatt levő „Persely-osztály”-ában lehet beszerezni 40 fillérért, a vidéki megrendeléseket ugyanott posta útján intézik el. Hangoztatnunk kell, hogy *e perselyeket csak a család otthonokban szabad gyűjtésre használni, ezekkel a nyilvánosság körében való gyűjtés a legszigoribban tilos.* A megtelt perselyeket Budapesten a Kossuth Lajos-utcai persely-osztályban vagy a hivatal gyűjtőosztályában (Képviselőház épülete) veszik át ideiglenes elismervény ellenében; később egy bizottság bontja föl a beszállított perselyeket. A befolyt összegek a gyűjtőknek hivatalosan fognak nyugtáztatni. *A megtelt persely helyébe kívánatra díjmentesen új perselyt küldenek.* A családi gyűjtőperselyek iránt már eddig is megnyilvánult széleskörű érdeklődésből ítélve, nem fog akadni magyar család, amely ne szerezne be a legszébb jótekonysági célt szolgáló perselyeket. Különösen az ifjuság, a lelkes magyar gyermekereg munkálkodik azért, hogy minden persely színültig megteljen.

VÁROSI SZÍNHÁZ

MŰSOR:

HÉTFŐ: *Fedora*, színmű. (Zónaelőadás.)
 KEDD: *Táncos huszárok*, operett.
 SZERDA: *Zsuzsi kisasszony*, operett. (Zónaelőadás.)
 CSÜTÖRTÖK: *Hivatalnok urak*, színmű. — (Mezey Béla igazgató felléptével.)
 PÉNTEK: *Vén bakancsos és fia a huszár*. — (Zónaelőadás.)
 SZOMBAT: *Tiszavirág*, operett. (Bemutató.)

Koronás Passage   Telefon 1-22.

Hétfőn — Kedden
május 17-én és 18-án

SZERELEM A PUSZTÁBAN.

Dráma 3 felvonásban.

NA EZ AZ EMIL.

Egy vig történet, komoly időkben

És a kitűnő kíséző műsor.

Műsorok kezdete délután 5 órakor.
Rendés helyárak.
Folytatódó bemenet.

Apró hirdetések

Kölcsönt ad | **Külföldi pénzeket**
SORSJEGYERRE és | **legmagasabb árfolyamon bevált**
ÉRTÉKPAPIROKKA

A DEBRECZENI
Rézizálog Kölcsönintézet Részvénytársaság
BANKOSZTÁLYA
 Simonffy-u. 13.   Telefon 298.

Butorozott

modern utcai erkélyes lakás, a Piac-utca legszébb helyén, mely két szobából, fürdőszobából áll, zongora használatra kiadó. Cim a kiadóhivatalban.

Tisztességes
 házaspár, házmesternek kerestetik Széchenyi-utca 44.

Táberi borítékok
 2 fillérjével kaphatók a kiadóhivatalban.

Kapucsdulák
 bármilyen felírásai kaphatók a kiadóban.

Matulatur papíros
 kapható a kiadóban.

Vizvezeték

berendezéseket, csatornázást, szakszerű kivitelben, felelősség mellett, a legszolidabb árban vállal **Máthé János** vízvezeték vállalat Darabos-u. 54. Telefon: 321.

Padló-
porolaj,
Gépolaj,
Gépszir,
Firneisz,
Terpentin

minden mennyiségben.
Olajba tört festékek
 villanyerőre berendezett gépen törve, minden színben kapható

WEISZ
 festékkereskedésében
HATVAN-UTCA 11.

Zománc
 cimitábia megrendelhető Hoffmann és Kronovitz cégnél Piac-u. 49.

Lakberleti szabályzat
 kiadó cédulák bármilyen felírásai kaphatók a kiadóhivatalban.

Számvizsgálta
 ezrenként olcsón kapható Piac-utca 49. szám alatt.

Van szerencsém a n. é. közönséget értesíteni, hogy a modernül berendezett **Gőzkávépörkölt és Fűszermalom**

a mai napon megindult, a mely a t. kereskedők és t. vevőközönség rendelkezésére áll.

Elfogadok kávépörköltést, fehér cukor és mindennemű fűszerek őrlését.
 Nagybecsű pártfogásukat kérve, maradok teljes tisztelettel

Lindenfeld J. Jenő.

Üzletemben minden nap friss pörkölt és frissen darált kávé kapható!

SOMOSSY LÁSZLÓ

ÁRUHÁZA
DEBRECZEN, Kistemplombazár
HAJDUVÁRMEGYE SZÁLLÍTÓJA.

Menyasszonyi kelegye
Vászon és kész fehérnemű
Női divat-, szövet- és
Selyem kelme ujdonságok.

Szahott árak!

Előzékeny kiszolgálás!

Kifutó fiu

felvétetik

Piac-utca 49., II. udvar.